

KIRJE J. D. STASOVALLE JA MOSKOVAN VANKILASSA OLEVILLE TOVEREILLE

19. I. 1905.

Kalliit ystävät! Olen saanut kyselyenne, joka koskee taktiikkaa oikeudessa (Absoljutin²⁴ kirjeestä ja kirjelmästä, joka „on välitetty sanasta sanaan” tuntemattoman henkilön kautta). Absoljut kirjoittaa kahdesta katsantokannasta. Kirjelmästä puhutaan kolmesta ryhmästä, ehkä tarkoitetaan kolmea seuraavaa eri muunnosta, jotka yritän palauttaa mieliin: 1) Olla tunnustamatta oikeutta ja suoranaisesti boikotoida sitä. 2) Olla tunnustamatta oikeutta ja olla osallistumatta oikeuskuulusteluihin. Kutsua asianajaja vain ehdolla, että hän puhuu yksinomaan oikeuden epäpätevyydestä abstraktisen oikeuskäsitteen kannalta katsottuna. Loppupuheessa esittää profession de foi* ja vaatia valamiesoikeutta. 3) Loppulausunnon suhteen sama. On käytettävä oikeutta agitaatiokeinona ja sitä varten osallistuttava oikeuskuulusteluihin asianajajan avustamana. Pitää näyttää oikeuden laittomuus ja vieläpä kutsua todistajiakin (todistaa alibi** etc.***).

Edelleen kysymys: onko puhuttava vain siitä, että on vakaumukselta sosialidemokraatti, vai onko tunnustettava itsensä Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen jäseneksi?

Te kirjoitatte, että tarvitaan kirjasta tästä kysymyksestä. Minä en pitäisi kirjasen julkaisemista sopivana nyt heti, ilman kokemuksen sanelemia ohjeita. Ehkä koskettelemme

* — uskontunnustus, ohjelma, maailmankatsomuksen esitys. *Toim.*
 ** — syyttömyys, polissaolo, toisessa paikassa oleminen. *Toim.*
 *** — et cetera — ja niin edelleen. *Toim.*

sitä lehdessä jossain yhteydessä, tilaisuuden tullen. Ehkäpä joku pidätetyistä kirjoittaa lehteen artikkelin (5—8 tuhatta kirjainta)? Se taitaisikin olla parasta väittelyn alkamiseksi.

Minulle henkilökohtaisesti ei ole vielä muodostunut täysin määrättyä mielipidettä ja ennenkuin lausun lopullisen sanani katsoisin paremmaksi keskustella seikkaperäisemmin vankiloissa istuneiden tahi oikeusistunnoissa läsnäolleiden tovereiden kanssa. Tällaisen keskustelun alullepanemiseksi esitän omat käsitykseni. Paljon riippuu mielestäni siitä, *minkälainen* tulee olemaan oikeus? S.o. onko mahdollisuutta käyttää sitä agitaation harjoittamiseen vai eikö ole mitään mahdollisuutta? Jos on, niin silloin taktiikka № 1 on kelpaamaton; jos ei ole, niin silloin se on paikallaan, mutta tällöinkin vasta avoimen, selvän, tarmokkaan protestin ja ilmoituksen jälkeen. Mutta jos oikeutta voidaan käyttää agitaation harjoittamiseen, niin silloin on suotavaa taktiikka № 3. Puhe profession de foi'n esittämineen on mielestäni yleensä erittäin toivottavaa, erittäin hyödyllistä, ja useimmassa tapauksessa sillä saattaisi olla agitatorinen merkitys. Erittäinkin alussa, kun hallitus alkaa järjestää oikeuskäsittelyjä, tulisi sosialidemokraattien pitää puhe sosialidemokraattisesta ohjelmasta ja taktiikasta. Sanotaan: ei ole sopivaa tunnustaa itseään puolueen jäseneksi, varsinkaan järjestön jäseneksi, parempi on rajoittua ilmoitukseen, että olen vakaumuksiltani sosialidemokraatti. Minusta tuntuu, että järjestösuhteet tulee suoraan kiertää puheessa, s.o. sanoa, että ymmärrettävistä syistä en käy puhumaan järjestösuhteistani, mutta olen sosialidemokraatti ja tulen puhumaan *meidän* puolueestamme. Tällaisella kysymyksenasettamisella olisi kaksi etuisuutta: suoraan ja tarkoin varoitetaan ennakolta, että järjestösuhteista ei saa puhua (s.o. onko kuulunut järjestöön, mihin järjestöön etc.), ja samaan aikaan puhutaan *meidän* puolueestamme. Tämä on välttämätöntä, jotta sosialidemokraattisista puheista oikeudessa tulisi puoluekantaisia puheita ja lausuntoja, jotta agitaatiosta olisi puolueelle hyötyä. Toisin sanoen: jätän käsittelemättä muodolliset järjestösuhteeni, olen vaiti niistä, muodollisesti en tule puhumaan minkään järjestön nimessä, mutta sosialidemokraattina tulen puhumaan teille *meidän* puolueestamme ja pyydän pitämään lausuntojani nimenomaan niiden sosialidemokraattisten katsantokantojen esittämisen yrityksenä, joita on esitetty

kaikessa *meidän* sosialidemokraattisessa kirjallisuudessamme, meidän niissä ja niissä kirjasissamme, lentolehtisissämme, sanomalehdissämme.

Kysymys asianajajasta. Asianajajat on otettava lujiin kouriin ja pantava piiritystilaan, sillä nuo intelligenttilurjukset tekevät usein ruokottomuuksia. Heille pitää ilmoittaa etukäteen: jos sinä, pahas, rohkenet käyttäytyä vähääkään säädyttömästi *tahi* turvautua *poliittiseen opportunistisiin* (puhua sosialismin kehittymättömyydestä ja virheellisyydestä, viehättymisestä, *siitä, että sosialidemokraatit kieltävät väkivallan*, siitä, että heidän oppinsa ja liikkeensä on luonteeltaan rauhanomaista j.n.e., tai vaikkapa jostain sen tapaisesta), niin minä, syytetty, keskeytän heti puheesi julkisesti, nimitän sinua konnaksi, ilmoitan, että kieltäännyn tuollaisesta puolustuksesta j.n.e. Ja pitää panna nämä uhkaukset täytäntöön. Pitää ottaa vain järkeviä asianajajia, muita ei tarvita. On ilmoitettava heille edeltäpäin: pitää yksinomaan arvostella ja „ottaa kiinni” todistajat ja prokuraattori kysymyksessä, joka koskee faktojen tarkastusta ja sitä, että syyte on tekaistu, pitää vain saattaa huonoon huutoon oikeudenkäynnin shemjakinilaiset puolet. Jopa järkeväkin liberaalinen asianajaja on ylen karkäs puhumaan *tahi vihjaamaan* sosialidemokraattisen liikkeen rauhanomaiseen luonteeseen, sen kulttuurillisen merkityksen tunnustamiseen jopa sellaista ihmisten kuin Ad. Wagnerien etc. taholta. Kaikki senkaltaiset pyrkimykset on tyrehdytettävä heti alkuunsa. Lakimiehet ovat kaikkein taantumuksellisinta väkeä, kuten Bebel muistaakseni sanoi. Suutari pysyköön lestissään. Ole vain lakimies, ivaa syyllisyystodistajia ja prokuraattoria, ja enin, mitä voit tehdä, on se, että asetat tällaisen oikeuden vastakohdaksi vapaassa maassa olevan valamiesoikeuden, mutta älä kajoa syytetyn vakaumuksiin, älä rohkene hiiskahtaakaan siitä, miten olet arvioinut hänen vakaumuksensa ja tekonsa. Sillä sinä, liberaali pahanen, ymmärrät niin vähän näistä vakaumuksista, ettet osaa niitä kehuessasikaan välttää typeryyksiä. Tämä kaikki voidaan esittää asianajajalle tietoenkin leppeästi, taipuisasti, sulavasti ja harkitusti eikä sobakejevitshilaisittain. Mutta kuitenkin on parempi pelätä asianajajia ja olla luottamatta heihin, *varsinkin* jos he sanovat olevansa sosialidemokraatteja ja puolueen jäseniä (meidän 1. § mukaisesti!!).

Kysymyksen oikeuskuulusteluihin osallistumisesta ratkaisee mielestäni kysymys asianajajasta. Asianajajan kutsuminen merkitsee jo oikeuskuulusteluihin osallistumista. Minkä tähden niihin ei voitaisi osallistua todistajain kiinnisaamiseksi ja oikeutta vastaan käytävän agitatioon harjoittamiseksi. Tulee tietenkin olla erittäin varovainen, ettei lankea sopimattoman puolustautumisen äänensävyyn, sehän on itsestään selvä! Parasta on heti alussa, *ennen* oikeuskuulustelua, vastata puheenjohtajan ensimmäisiin kysymyksiin, että olen sosialidemokraatti ja sanon teille puheessani, mitä se merkitsee. Konkreettisesti tuon oikeuskuulusteluihin osallistumista koskevan kysymyksen ratkaiseminen riippuu kokonaan asianhaaroista: olettaakamme, että teidät on paljastettu täydellisesti, että todistajat puhuvat totta, että syytöksen koko sisältö pohjautuu eittämättömiin asiakirjoihin. Silloin ehkä ei toimitakaan osallistua oikeuskuulusteluihin, vaan pitää kiinnittää koko huomio periaatteelliseen puheeseen. Jos taas faktat ovat hataria ja urkintalaitoksen todistajat sotkevat ja valehtelevat, niin tuskinpa silloin lienee syytä luovuttaa käsistään agitaatioaineistoa sen seikan paljastamiseksi, että juttu on tekaistu. Asia riippuu myöskin syytetyistä: jos he ovat erittäin uupuneita, sairaita, väsyneitä, ellei ole sellaista lujaluontoista väkeä, joka on harjaantunut „oikeuspuhumiseen” ja sanasotaan, niin silloin ehkä on järkevämpää kieltäytyä oikeuskuulusteluihin osallistumisesta, ilmoittaa tästä ja keskittää koko huomio periaatteelliseen puheeseen, joka toivottavasti pitäisi valmistaa etukäteen. Kaikkein tärkeintä on joka tapauksessa puhe sosialidemokratian periaatteista, ohjelmasta ja taktiikasta, työväenliikkeestä, sosialistisista päämääristä, kapinasta.

Lopuksi toistan vielä kerran: nämä ovat ennakkokäsityksiäni, joita kaikkein vähiten tulee pitää kysymyksen ratkaisemisyrittäksenä. Täytyy odotella joitakin kokemuksen sanelemia ohjeita. Ja tuon kokemuksen luomisessa tovereiden tulee hyvin lukuisissa tapauksissa pitää ohjeenaan konkreettisten olosuhteiden punnitsemista ja *vallankumousmiehen vaistoa*.

Paljon, hyvin paljon terveisiä Kurzille, Rubenille, Baumanille ja kaikille ystäville. Älkää murehtiko! Asiat meillä

ovat nyt lähteneet luistamaan hyvin. Lopultakin olemme päässeet eroon skandalisteista. Olemme tehneet lopun perääntymistaktiikasta. Nyt me hyökkäämme. Venäjän komiteat myöskin alkavat katkaista välejänsä desorganisaattorien kanssa. On perustettu oma sanomalehti. On olemassa oma käytännöntyön keskus (byroo). Sanomalehteä on ilmestynyt kaksi numeroa, näinä päivinä (23. I. 1905 uutta lukua) ilmestyy 3:s. Aiomme julkaista kerran viikossa. Toivotan terveyttä ja reippautta!! Varmasti vielä tapaamme toisemme ja tulemme taistelemaan paremmissa olosuhteissa kuin tšekäläinen Liigan edustajakokousten kaltainen torailu ja rettelöinti ovat!

*Julkaistu ensi kerran v. 1924
aikakauslehdessä „Proletarskaja
Revoljutsija” № 7 (30)*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*
